

NUORISOTYÖ KOULUSSA

Ulla-Riitta Moilanen, Kanuuna

NUORISOTYÖ KOULUSSA -KOONTI

Nuorisotyö koulussa -koonti tarjoaa hyödyllisiä ohjeita, vinkkejä ja esimerkkejä nuorisotyötä koulussa aloitteleville ja sitä jo tekeville. Lisää tietoa ja materiaaleja saa Kanuunan nuorisotyö koulussa -verkoston sivuilta osoitteesta www.nuorisokanuuna.fi.

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Sisältö

1 Nuorisotyö koulussa - Koulunuorisotyö	2
2 Kouluyhteistyösuunnitelma	2
3 Koulunuorisotyöntekijän tehtäväkuva	11
3.1 Koulunuorisotyön ohjausryhmä	11
3.2 Koulunuorisotyön onnistuminen edellytykset	11
4 Käytännön työtehtäviä	12
4.1 Välituntikohtaaminen/välituntitoiminta	13
4.2 Luokkahavainnointi	14
4.3 Luokkatyöskentely	17
4.4 Ryhmäytys	18
4.5 Pienryhmätoiminta	19
4.6 Yksilötyö	20
4.7 Huoltamo-/Lataamotoiminta	20
5. Yhteisöllinen oppilashuoltotyö	21
5.1 Moniammatillinen oppilashuoltotyö (yksilökohtainen oppilashuoltotyö)	21
6 Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö	22
7 Toiminnalliset/yhteisölliset vanhempainillat (kesto kaksi tuntia).....	22
8 Yhteishakuun liittyvä toiminta.....	23
9 Lahden nuorisopalveluiden tilattavat teemapaketit	24

1 Nuorisotyö koulussa - Koulunuorisotyö

Nuorisotyötä koulussa tehdään kunnan resurssit, tarve ja tahtotila huomioiden. Nuorisotyöntekijä työskentelee harvoin koko työaikaansa koululla. Usein nuoriso-ohjaaja tai nuorisonohjaajan nimikkeellä työskentelevä toimii koulun lisäksi vapaa-ajan sektorilla esimerkiksi nuorisotalolla, verkossa tai jalkautumalla asuinalueille, kaduille ja kauppakeskuksiin.

Koululla toimii monen ammattikunnan edustajia ja tästä syystä koululla nuorisotyötä tekevän tehtävänimike tulisi olla selkeä. Koulunuorisotyöntekijä nimikettä käyttää suurin osa yläkouluilla työskentelevistä nuorisotyöntekijöistä. Koululla toimiva nuorisotyöntekijä voi olla nuorisopalveluiden, järjestön tai joissain kunnissa koulun palkkalistoilla. Koulunuorisotyöntekijän esimies on pääsääntöisesti nuorisopalveluista, mutta esimiehenä voi olla myös koulun rehtori.

2 Kouluyhteistyösuunnitelma

Yhteistyösuunnitelman (= kirjattu suunnitelma) tavoitteet kannattaa ottaa opetussuunnitelmasta. Tavoitteiden kautta löytyvät yhteiset toimintaperiaatteet ja siitä käytännön toimenpiteet sekä vastuut ja seuranta/arviointi.

Yhteistyösuunnitelma olisi hyvä tehdä yhdessä koulun (rehtorin), koulunuorisotyöntekijän ja hänen esimiehensä kanssa. Suunnitelmassa huomioidaan alueen ja koulun nuorten tarpeet ja erityispiirteet.

Arviointia varten tulisi olla esimerkiksi asiakastyytyväisyyskysely tai haastattelut oppilaille sekä koulun henkilökunnalle (opettajat, avustajat, oppilashuoltoväki jne). Kysely tulisi teettää ennen lukuvuoden päättymistä. Kyselyn tulokset tulisi käydä läpi ja niistä nostaa seuraavan lukuvuoden kouluyhteistyösuunnitelmaan toimenpiteitä toteuttavaksi.

Toimintaperiaatteet	Käytännön toimenpiteet	Vastuu	Seuranta
Edistetään yhteisöllisyyttä, ryhmässä toimimisen valmiuksia ja vastuullista vuorovaikutusta omassa luokassa ja ryhmien välillä.	<p>Toimintakokempuspäivät/ryhmytyspäivät leirikeskoksessa, nuorisotilassa tai koululla.</p> <p>Koululaisten tutustumispäivät nuorisotilojen toimintaan.</p> <p>Alueen nuorisonohjaajien säännölliset kouluvierailut/välituntitapaamiset</p> <p>6.-luokkalaisten tutustumispäivät yläkouluun→nivelvaihetöskentely</p> <p>Luokkien tarpeita arvioidaan havainnoimalla luokkatilanteita/välituntikäyttämistä. Luokkahavaintojen läpikäynti yhdessä opettajan tai kuraattorin kanssa ja mahdollinen jatkotyö tarvittaessa.</p> <p>Ryhmä- ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen sekä työskentelyrauhan löytäminen ja vahvistaminen. Luokkakohtainen työskentely luokissa, joissa on tapahtunut ryhmämuutoksia tai työrauhaongelmia.</p> <p>Pienryhmätoimintaa</p>	<p>Koulunuorisotyöntekijä, alueen nuorisonohjaajat, koulukuraattori, 3. sektorin työntekijät, opettajat.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/alueen nuorisonohjaajat.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/alueen nuorisonohjaajat.</p> <p>Yhteisöllinen OHR</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/koulukuraattori/terveydenhoitaja</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/koulukuraattori/opettaja</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/koulukuraattori/kouluterveydenhoitaja/koulupsykologi/alueen nuorisonohjaaja</p>	

Toimintaperiaatteet	Käytännön toimenpiteet	Vastuu	Seuranta
Nuorisopalveluiden toimipisteitä, menetelmiä ja toimintakäytäntöjä hyödynnetään oppimisympäristöinä.	Toimintakokemus/ryhmäytyspäivät	Koulunuorisotyöntekijä/alueen nuorisonohjaajat	
	Pienryhmätoiminta	Koulunuorisotyöntekijä/koulukuraattori/koulupsykologi/opettaja/alueen nuorisonohjaaja/seurakunnan työntekijä	
	Tukioppilaskoulutukset	Koulunuorisotyöntekijä/tukioppilastoiminnan ohjaava opettaja/tukioppilaskouluttaja	
	Koulujen vanhempainillat (yhteisölliset/toiminnalliset vanhempainillat)	Yhteisöllinen OHR/luokanvalvoja/alueen nuorisonohjaajat	
	Nuorisotilan toimintaan tutustumispäivät alueen koulujen oppilaille	Alueen nuorisonohjaajat/koulunuorisotyöntekijä	

Toimintaperiaatteet	Käytännön toimenpiteet	Vastuu	Seuranta
Koulunuorisotyöntekijä osallistuu toiminnallisten aktiviteettien, teemapäivien ja erilaisten tapahtumien järjestämiseen yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Nuoren sosiaalisia valmiuksia ja arkitaitoja tukevia nuorisopalveluiden tuottamia teematapahtumia käytetään osana opetusta.	<p>Toiminnalliset viikoittain tapahtuvat matalankynnyksen toimintahetket.</p> <p>Koulun teemapäivien sisällön tuottamista ja päivien toteutukseen osallistuminen.</p> <p>Nuorisopalveluiden teematapahtumien koululla toteuttaminen.</p> <p>Yhdessä opettajan kanssa suunnitellaan ja toteutetaan sosiaalisia valmiuksia ja arjen taitoja vahvistavia tuntipaketteja.</p>	<p>Koulunuorisotyöntekijä</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/opettaja</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/alueen nuorisonohjaajat</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/opettaja</p>	
Koulunuorisotyöntekijän ja opettajan yhteistyö.	<p>Koulunuorisotyöntekijä on mukana luokanohjaajan tuntien suunnittelussa ja toteuttamisesta tarpeen mukaan.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä pitää ryhmäytystunteja ja teemallisia oppitunteja yhdessä opettajan kanssa.</p>	<p>Koulunuorisotyöntekijä/luokanohjaaja</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/opettaja</p>	

Toimintaperiaatteet	Käytännön toimenpiteet	Vastuu	Seuranta
Koulunuorisotyöntekijä osallistuu yläkoulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän työskentelyyn.	<p>Koulunuorisotyöntekijä osallistuu yläkoulun yhteisöllisen OHR-palaveriin.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä on mukana teettämässä luokkakohtaisia kyselyitä.</p> <p>Nivelvaihtoyöskentelyyn osallistuminen alakoulusta yläkouluun siirryttäessä.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä on mukana yhteisöllisten vanhempainiltojen suunnittelussa ja toteutuksessa.</p>	<p>Säännölliset palaveriajat</p> <p>Yhteisöllinen OHR</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/koulukuraattori/ koulupsykologi/terveydenhoitaja/opo</p> <p>Yhteisöllinen OHR</p>	Toteutuneet palaverit

Toimintaperiaatteet	Käytännön toimenpiteet	Vastuu	Seuranta
Koulunuorisotyöntekijä osallistuu vanhempainiltojen sisällön tuottamiseen ja toteuttamiseen.	<p>Koulunuorisotyöntekijä on suunnittelemassa ja toteuttamassa esimerkiksi 7.-luokkalaisten huoltajien vanhempainiltoja/8.-luokkalaisten huoltajien ja oppilaiden yhteisiä toiminnallisia vanhempainiltoja/9.-luokkalaisten huoltajien ja oppilaiden jatko-opintoihin liittyviä vanhempainiltoja.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä järjestää huoltajille tarvittaessa teemallisia vanhempainiltoja (päihdeet, nuorten pelaaminen ja nuorten itsetunto).</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä esittäytyy huoltajille kertoen omasta työstään ja roolistaan kouluympäristössä.</p>	<p>Yhteisöllinen OHR, opettajat ja alueen nuorisonohjaajat</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/alueen nuorisonohjaajat</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä</p>	
Koulunuorisotyöntekijä osallistuu koulun oppilaskunnan hallituksen toimintaan ja yläkoulujen väliseen oppilaskuntatyöhön.	<p>Koulunuorisotyöntekijä osallistuu oppilaskunnan hallituksen kokouksiin ja tekee hallituksen kanssa yhteistyötä tarpeen mukaan.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä on tarvittaessa mukana alueellisessa oppilaskuntien hallitustyöskentelyssä.</p>	Koulunuorisotyöntekijä/oppilaskunnan ohjaava opettaja	

Toimintaperiaatteet	Käytännön toimenpiteet	Vastuu	Seuranta
Tukioppilaiden vertaistuellla edistetään koulun turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä.	Koulunuorisotyöntekijä voi olla ohjaavan opettajan työparina tai toimia ohjaajana yksin.	Koulunuorisotyöntekijä/tukioppilastoiminnan ohjaava opettaja	
Välituntitoiminnalla lisätään nuorten osallisuutta ja kouluviihtyvyyttä. Nuoria osallistetaan välituntitoimintojen toteuttamiseen.	<p>Koulunuorisotyöntekijä kokoaa oppilaista toimintaryhmiä, jotka järjestävät välitointia muille oppilaille.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä kouluttaa oppilaita välituntitoimintojen toteuttamiseen</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä pitää oppilaille pelivälkkiä, kahvihetkiä, ohjattuja toimintoja ja liikuntatuokioita.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä voi kohdata oppilaita matalankynnyksen kohtaamisella esim. lautapeliin tai muun nopean tekemisen parissa.</p>	<p>Koulunuorisotyöntekijä</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/kerhotoiminnasta vastaava opettaja</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä/alueen nuorisonohjaajat/koulun kasvatusohjaajat</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä</p>	
Koulunuorisotyöntekijä verkostoituu ja tekee yhteistyötä monialaisten toimijoiden kanssa ja osallistuu hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseen.	<p>Koulunuorisotyöntekijä osallistuu moniammatilliseen alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointityöhön.</p> <p>Koulunuorisotyöntekijä on jäsen alueellisissa laajoissa oppilashuoltoryhmissä.</p>	<p>Koulunuorisotyöntekijä/alueen moniammatilliset toimijat</p> <p>Alueellinen oppilashuoltoryhmä</p>	

Toimintaperiaatteet	Käytännön toimenpiteet	Vastuu	Seuranta
Luodaan aktiivisesti tilanteita nuorilta nousevien aiheiden käsittelyyn ja tartutaan ajankohtaisiin ilmiöihin yhdessä oppilashuoltoryhmän ja koulun muun henkilökunnan kanssa.	Lataamo tai Huoltamo* toiminnan järjestäminen yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän yhteistyönä. *Lataamo/Huoltamo toiminnasta lisää myöhemmin käytännön työtehtävissä	Koulunuorisotyöntekijä/koulukuraattori/ kouluterveydenhoitaja/koulupsykologi	
Tuetaan nuorten tietoisuutta heille suunnatuista palveluista, toimijoista ja turvallisesta vapaa-ajanvietosta.	Nuorisopalveluiden/järjestöjen toiminnan markkinointi ja tiedotus koululla, harrastuksiin ja vapaa-ajantoimintoihin ohjaaminen	Koulunuorisotyöntekijä/alueen nuorisonohjaajat/järjestöjen työntekijät	

Toimintaperiaatteet	Käytännön toimenpiteet	Vastuu	Seuranta
Kohdataan nuoria koulun arjessa.	Matalan kynnyksen välituntikohtaaminen.	Koulunuorisotyöntekijä	
	Tavoitteellinen kohtaaminen, oppilaiden välisten riitojen selvittely, oppilaiden ongelmatilanteiden selvittely, ryhädynamiikan haasteiden purkaminen tai yksinäisten nuorten saattamien välituntitoimintaan mukaan.	Koulunuorisotyöntekijä/opettaja	
	Ryhmän tai yksittäisen oppilaan kanssa tehtävät hyvinvointia lisäävät tukitoimet (keskustelut, yksinäisten nuorten löytäminen, harrastuksiin tai muihin vapaa-ajan toimintoihin kannustaminen jne.)	Koulunuorisotyöntekijä	
	Tarvittaessa oppilaiden havainnointia välitunneilla esimerkiksi luokkatyöskentelyn tueksi.	Koulunuorisotyöntekijä/kuraattori/opettaja	

3 Koulunuorisotyöntekijän tehtäväkuva

Koulussa tehtävä nuorisotyö on ennaltaehkäisevää, nuorten tarpeista lähtevää työtä. Työtä suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään yhteistyössä koulun kanssa. Koululla toimiva nuorisotyöntekijä on kiireetön aikuinen, joka kohtaa nuoria välituntisin, luokkatilanteissa, pienryhmissä yms. edistään nuorten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Tehtäväkuvaan voi liittyä esim. välituntitoiminnan suunnittelua ja ohjaamista. Lisäksi tehtäväkuva voi sisältää nuorten ohjaamista vapaa-ajan toiminnoissa esimerkiksi nuorisotilassa. Työnkuva annetaan tiedoksi myös opettajille ja koulun henkilökunnalle.

Työkuvaan tulisi kirjata työn keskeiset osa-alueet

- Nuorten ohjaus ja kasvatustyö kouluympäristössä
- Verkostotyö
- Toimintojen suunnittelu, kehittäminen, arviointi ja dokumentointi
- Koulunuorisotyön mallintaminen
- Nuorten vapaa-ajan toimintojen tukeminen koulu- ja loma-aikoina
- Myös työn keskeisten osa-alueiden toistuvuus ja osuus työajasta olisi hyvä kirjata.

3.1 Koulunuorisotyön ohjausryhmä

Koulunuorisotyön alkuvaiheessa on työn juurruttamisen ja kehittymisen kannalta hyvä koota ohjausryhmä. Ohjausryhmän vetäjänä ja koolle kutsujana voisi toimia esimerkiksi rehtori. Koulunuorisotyöntekijän ja rehtorin lisäksi ryhmään voisi kuulua opettajia, kuraattori tai alueellinen nuorisonohjaaja. Ryhmä kokoontuisi ensimmäisen vuoden aikana useammin ja sen olemassaoloa voisi tarkastella matkan varrella. Työmuodon vakiinnuttua ryhmää ei välttämättä tarvita. Ryhmässä olisi mahdollisuus käydä läpi koulunuorisotyön toimivia malleja, haasteita ja ideoida tulevaa. Lisäksi ryhmä toimii myös koulunuorisotyöntekijän työnohjaajana.

3.2 Koulunuorisotyön onnistuminen edellytykset

- Moniammatillinen yhteistyö ja avoin keskustelukulttuuri
- Työn tavoitteet tekee nuorisotyö ja niitä kehitetään ja arvioidaan yhteistyössä koulun kanssa
- Rehtorin ja koulun henkilökunnan sitoutuminen nuorisotyöhön

- Koulunuorisotyöntekijän kuuluminen kouluuyhteisöön ja riittävän informaation saatavuus
- Työmuodon johtaminen selkeästi. Suunnitteluun ja kehittämiseen riittävästi resursseja.

4 Käytännön työtehtäviä

Nivelvaihteyöskentely (6.–7.lk)

Koulunuorisotyöntekijän ja koulukuraattorin yhteistyö

Esimerkki

Tammikuu-helmikuu: Koulukuraattori ja koulunuorisotyöntekijä vierailevat alueen koulujen 6. luokissa (niissä luokissa, joista pääsääntöisesti siirrytään alueen yläkouluun). Vierailun aikana kartoitetaan nykyistä luokkatilannetta ja oppilaiden ajatuksia yläasteelle siirtymisestä, esim. jaetaan luokka neljään ryhmään ja pyydetään ryhmiä miettimään ja kirjaamaan ajatuksiaan ylös.

Ryhmissä pohdittavaksi

- mitä odotat seiskalle siirtymisestä
- mitkä asiat sinua mietityttävät/jännittävät seiskalle menossa
- mihin asioihin luokassanne toivot muutosta
- mitkä asiat luokassanne on hyvin?

Ryhmät kiertävät luokassa vastaamassa vuorollaan (n. 5min) jokaiseen kysymykseen. Lopuksi jokainen ryhmä esittelee yhden tuotoksen.

Lisäksi voidaan kartoittaa luokan sosiaalisia suhteita (esim. haastattelemalla oppilaita, haastattelemalla opettajaa, kysely, havainnointi). Kerättyä tietoa voidaan käyttää tarvittaessa luokkien muodostuksen välineenä muun tiedon rinnalla.

Toukokuu: Yläkouluun tutustumispäivässä koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/tukioppilaat esittelevät omaa ”työtään” rastipisteillä. Syksyn 7.-luokkalaisten ryhmäytyspäivien aikataulusta sopiminen.

Elo- syyskuu: Luokkavierailu/esittäytyminen 7. luokkiin. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä käy esittäytymässä ja havainnoimassa luokkia.

Syys-lokakuu: Nuorisopalvelut ryhmäyttää 7. luokat (luokanvalvoja ja kuraattori mukana havainnoimassa luokkia).

Marraskuu: Kartoitetaan uuden luokan muodostuneita sosiaalisia suhteita parhaaksi katsotulla tavalla. Kartoituksen voi tehdä haastattelemalla oppilaita, opettajia, tekemällä kyselyitä tai luokkaa havainnoimalla.

Yhteisöllinen luokkien läpikäyminen oppilashuoltoryhmässä. Oppilashuoltoryhmässä käydään lävitse toimintakokempäivät sekä luokkien kartoitukset, mukana myös kaksi luokan oppilasta ja luokanvalvoja. Sovitaan mahdollisesta jatkotyöskentelystä luokan kanssa.

4.1 Välituntikohtaaminen/välituntitoiminta

Koulunuorisotyöntekijä on välitunneilla helposti saavutettavissa, matalan kynnyksen kiireetön, läsnä oleva aikuinen – kohtaaja. Välitunneilla hän aktiivisesti luo tilanteita, joissa nuoret ja nuorten ryhmät voivat toimia yhdessä ja joissa oppilaat pääsevät vaikuttamaan ja tuottamaan toimintaa koulun arkeen esimerkiksi välitunneille. Koulunuorisotyöntekijä on vahvistaja ja varmistaja, joka luo tilanteita, joissa oppilaat voivat järjestää toimintaa toinen toisilleen.

Välituntitilanteissa on myös mahdollisuus havainnoida ryhmiä ja oppilaita vapaamassa toimintaympäristössä vs. oppitunnit. Oppilaat käyttäytyvät välitunneilla eri tavalla kuin oppitunneilla. Oppilaiden kaverisuhteet voivat löytyä eri luokilta ja näillä voi olla merkitystä omaan luokkaan kiinnittymisessä.

Esimerkki

Koulunuorisotyöntekijä ja opettaja kouluttavat yhdessä yläkoulun oppilaista välituntitoimijoita, jotka järjestävät välituntitoimintaa. Toimintoja voivat olla liikunnalliset aktiviteetit sisällä ja ulkona, kädentaidot, rentoutus jne. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet eli luokan luotto-oppilaat voivat kartoittaa luokkansa välituntitoiveet. Yhtenäiskoulussa yläkoulun luokat voivat toimia alakoulun luokille kummiluokkina. Yläkoulun oppilaat voivat järjestää alakoulun oppilaille välituntitoimintaa.

Koulunuorisotyöntekijä voi näissä tilanteissa olla vahvistaja ja varmistaja, hankkia välineitä ja tsempata oppilaita ohjaustilanteissa. Osa toiminnoista saattaa vaatia valvojan. Valvojana voi toimia myös opettajat ja koulunkäynnin avustajat.

4.2 Luokkahavainnointi

Luokkahavainnointiin täytyy aina löytyä tarve. Tarpeen voi ilmaista esimerkiksi oppilas, opettaja tai oppilashuoltoryhmä. Tarve havainnoida voi olla oppilasryhmään tutustuminen, työrauhaongelmat, ryhmän väliset sosiaaliset suhteet, kiusaamistilanteet jne. Luokkaan mentäessä oppilaille ja opettajalle pitää aina kertoa, miksi luokkahavainnointia tehdään. Opettajalle tulee etukäteen kertoa, että havainnointi koskee luokkaa ja sen oppilaita.

Havainnointia kannattaa tehdä erilaisilla tunteilla (taito- ja taideaineet/lukuaineet). Havainnointitilanne kannattaa suorittaa luokan takaosassa. Apuvälineinä voisi olla istumajärjestys, valokuvat ym. mitkä helpottavat havainnointia. Havainnoinnin voi myös tehdä parityönä esim. kuraattorin, terveydenhoitajan, rehtorin tai aluenuorisonohjaajan kanssa. Oppituntia tulee aina kunnioittaa ja luokkahavainnointi kannattaa toteuttaa yksin tai työparin esim. kuraattorin kanssa.

Havainnointitilanne puretaan tarpeen mukaan oppilaiden, opettajan, yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tai niiden kanssa, keitä tilanne suoranaisesti koskettaa. Luokkahavainnointi usein johtaa luokkatyöskentelyyn. Mahdollinen jatkotyöstö sovitaan sillä kokoonpanolla, millä tilannetta aletaan työstämään.

Havainnoinnin hyödyt

- Luokka ryhmänä ja nuoret tulevat tutuksi
- Opettajat tulevat tutuiksi puolin ja toisin
- Havainnointi monikäyttöinen työväline myös luokan ulkopuolella esim. välitunneilla, ryhmätyksissä
- Havainnointitilanteessa saatu tieto auttaa monien tilanteiden jatkokäsittelyssä (kiusaaminen, oppilaiden väliset konfliktit jne.)
- Havainnoin jälkeen olisi hyvä käydä keskustelu havainnoista opettajan kanssa. Opettajan ja havainnoijan yhteiset havainnot auttavat tilanteiden jatkokäsittelyssä.

Esimerkki

8. luokan luokanvalvoja on ilmaissut yhteisölliselle oppilashuoltoryhmälle huolensa luokan ilmapiiristä. Luokanvalvoja on saanut samalaista viestiä myös luokkaa opettavilta opettajilta. Ryhmässä tilanteesta keskusteltiin ja koulunuorisotyöntekijä kertoi luokan oppilaiden ryhmäytysten tuloksista ja havainnoista välituntikäyttäytymisessä. Yhteisesti sovittiin, että luokanvalvoja ja koulunuorisotyöntekijä suunnittelevat, miten luokan tilannetta lähdetään työstämään. Tarvittaessa työskentelyyn otetaan mukaan kuraattori.

1) Koulunuorisotyöntekijä käy havainnoimassa luokkaa erilaisilla oppitunneilla. Koulunuorisotyöntekijä huomaa, että luokassa on selvästi johtajia, jotka ohjaavat luokan muiden oppilaiden käytöstä. Oppituntien aikana oppilaat ”mulkoilevat” toisiaan, osa oppilaista nauraa toisten väärille vastauksille ja lisäksi opettaja joutuu puuttumaan huuteluun yms. häiriökäyttäytymiseen. Luokka käyttäytyy kaikilla oppitunneilla lähes samalla tavalla.

2) Koulunuorisotyöntekijä käy läpi luokanvalvojan kanssa havainnointien tulokset. Yhdessä he miettivät miten havainnoinnin tulokset kerrotaan oppilaille ja päättävät luokkatyöskentelyn aloittamisesta.

3) Luokan oppilaille kerrotaan rehellisesti luokkahavainnoin tulokset. Asia ilmaistaan niin, etteivät ne kohdennu kenenkään henkilökohtaisesti. Havaintojen perustella luokalle teetään ryhmätöitä.

Oppilaat vastaavat pienryhmissä seuraaviin kysymyksiin:

- Millainen ilmapiiri luokassanne on
- Oletko nähnyt luokassa kiusaamista? Jos olet niin millaista
- Millainen työrauha luokassanne on?

Ryhmätyöt puretaan ja keskustellaan vastauksista luokan kanssa.

4) Yhteistyössä luokan ja luokanvalvojan kanssa sovitaan jatkoryhmäytyksestä. Oppilaiden mielestä luokan ilmapiiriin vaikuttaa suurelta osin se, että kaikki eivät tunne toisiaan. Vastauksista ilmeni myös muutamien oppilaiden vapaa-ajan kaveriongelmat.

5) Ryhmäytyksessä toteutettiin alueen nuorisotilalla koulunuorisotyöntekijän ja alueen nuorisonohjaajan kanssa. Ryhmäytyksessä havainnoijan roolissa mukana olivat luokanvalvoja ja koulukuraattori. Ryhmäytyksen alussa jokainen oppilas nimettömänä kirjasi kolme luokan kehittämisen paikkaa. Ryhmäytyksen purkutilanteessa katsottiin, mitkä kolme aamulla kirjattua asiaa saivat eniten kannatusta.

Nämä kolme asiaa laitettiin oppilaiden näkyville ja he äänestivät niistä kehittämisen kohteet. Luokan oppilaat tekivät tavoitteet, joihin he luokkana tähtäävät. Kehittämisen kohteiksi luokka valitsi ilmapiirin ja työrauhan.

6) Luokanvalvojan tunneilla luokanvalvoja ja koulunuorisotyöntekijä jatkotyöstivät tavoitteita luokan kanssa. Tunneilla tehtiin ryhmätöitä, unelmakartta, fiilisjana ja paljon toiminnallisia ryhmäharjoitteita. Prosessi kesti koko syyslukukauden ajan. Oppilaiden positiivisen työskentelyn avulla luokka paransi ilmapiiriä ja työrauhaa. Palkintona he saivat luvan järjestää pikkujoulut.

7) Kevätlukukauden alussa luokan tilannetta kartoitettiin kohdan kolme kysymyksillä. Tilanne oli huomattavasti parempi ja oppilaat toivoivat luokanvalvojan tunneille enemmän toiminnallisuutta.

4.3 Luokkatyöskentely

Luokkatyöskentelyä tehdään ainoastaan tarpeesta ja suunnitelmallisesti. Luokkatyöskentelyllä edistetään ryhmässä toimimisen valmiuksia ja vastuullista vuorovaikutusta muiden kanssa tai ratkotaan luokassa ilmenneitä ongelmia. Tarve työskentelylle voi tulla yhteisölliseltä oppilashuoltoryhmältä, opettajalta, oppilailta tai luokkahavainnoin kautta. Luokkatyöskentelyn aloittaminen vaatii aina lähtötilanteen kartoittamisen: mitä on tilanteen taustalla, miten työskentely tehdään ja tavoitteet eli mihin pyritään. Teemoina voivat olla esimerkiksi oppilaiden väliset sosiaaliset suhteet, työrauha, kiusaaminen, koulumotivaation puute tai luokan ilmapiiri.

Luokkatyöskentelyä kannattaa tehdä moniammatillisesti (koulunuorisotyöntekijä, koulukuraattori, koulupsykologi, terveydenhoitaja, opo, rehtori ja aluenuorisotyöntekijä) tilanteen huomioiden. Luokanvalvoja/opettaja voi olla tilanteessa mukana joko osallistujana tai työskentelyn yhtenä vetäjänä.

Työskentelytapoja

- Ryhmätyö
- Yksilöhaastattelut
- Kyselyt
- Ryhmäyttäminen.

Luokkatyöskentelyn tulokset täytyy aina käydä luokan kanssa läpi. Nostaa esille tärkeimmät asiat ja sitouttaa luokka mukaan jatkotyöskentelyyn. Oppilaiden täytyy saada kokea tunne osallisuudesta ja siitä, että työskentely on koko luokan parhaaksi.

Esimerkki

Oppilaille tehdään Mitä kuuluu? -kysely. Oppilaat vastaavat nimettömänä luokkakohtaiseen esim. Zef tai Forms -kyselyyn. Kyselyssä kysytään luokan ilmapiiristä, kiusaamisesta, koulussa viihtymistä, kouluruokailusta jne. Kyselyt puretaan ja niistä tehdään luokkakohtaiset koonnit. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsenet menevät luokkaan ja kertovat luokalle kyselyn vastaukset. Ennen luokkaan menoa esim. kuraattori ja koulunuorisotyöntekijä ovat poimineet vastauksista kehittämisen kohteet. Näistä tehdään kysymykset ryhmätöitä varten. Oppilaat pysyvät ryhmissä ja kysymyssetti liikkuu ryhmästä toiseen. Ryhmätöet puretaan ja sovitaan mahdollisesta luokkatyöskentelyn jatkosta.

Kysymyksiä voivat olla

- 1) Millaista kiusaamista luokassa esiintyy?
- 2) Millainen ilmapiiri luokassanne on ja mikä siihen vaikuttaa?
- 3) Mitkä tekijät vaikuttavat luokan työrauhaan?

Luokkatyöskentelyssä mukana voi olla luokanvalvoja, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä tai alueellinen nuorisonohjaaja.

4.4 Ryhmäytys

Ryhmäytys on menetelmä, jolla pyritään saamaan ryhmä/luokka toimimaan yhdessä. Ryhmäytystilanteessa ryhmän jäsenet tekevät yhdessä toiminnallisia tehtäviä. Ryhmäytystilanne tulee olla kaikille osallistujille turvallinen. Turvallisuudella tarkoitetaan osallistujan omaa psyykkistä turvallisuutta sekä turvallista tilaa missä itse ryhmäytys toteutetaan. Ryhmäytyksessä ei kilpailla paremmuudesta vaan opitaan kokemusten kautta yhdessä tekemistä toisia kannustamalla ja tukemalla. Jokainen voi omalla toiminnallaan vaikuttaa hyvän yhteishengen syntymiseen. Ryhmäytys suunnitellaan aina kullekin ryhmälle erikseen huomioiden ryhmän tarpeet.

Ryhmäytystilanteita

- 7.-luokkalaisten ryhmäytykset
- Luokassa/ryhmässä havaitut ryhmädynamiikan haasteet
- Luokkaan/ryhmään saapuu uusia oppilaita/henkilöitä
- Uusi ryhmä (jäsenet toisille tuntemattomia).

Ryhmäytystä yleensä vetää nuorisotyöntekijä yhdessä esimerkiksi seurakunnan nuorisotyönohjaajan, opettajan tai koulukuraattorin kanssa. Ryhmäyttyshetkeä voi olla havainnoimassa opettaja, koulukuraattori tai joku muu ryhmän toimintaan liittyvä henkilö. Ryhmäytyksessä mukana oleville tulee kertoa havainnoijien roolista ja esitellä heidät. Havainnoija ei koskaan puutu itse ryhmäytystilanteeseen. Mahdolliset huomiot ja havainnot tulee ilmaista ryhmäytyksen vetäjille.

4.5 Pienryhmätoiminta

Tarve pienryhmälle voi tulla opettajalta, yhteisölliseltä oppilashuoltoryhmältä tai huoltajalta. Pienryhmän toimiva koko on 3–8 nuorta. Yleensä ryhmän perustamisen yhteydessä määritellään ryhmän kesto ja tavoitteet. Ryhmä saatetaan koota yksinäisistä oppilaista, vilkkaista oppilaista tai koulumotivaatio-ongelmista kärsivistä oppilaista. Tarve ryhmän aloittamiselle voi olla hyvinkin erilainen. Ryhmänvetäjänä voi olla 1-2 aikuista esim. koulunuorisotyöntekijä ja koulukuraattori -työpari. Ryhmä voi kokoontua koulupäivän aikana tai sen jälkeen koululla tai nuorisopalveluiden tilassa.

4.6 Yksilötyö

Koulunuorisotyöntekijä on pääsääntöisesti ryhmän kohtaaja. Koulunuorisotyöntekijällä saattaa silti olla yksilökontakteja. Osalle nuorista riittää ns. kevyempi tuki. Koulunuorisotyöntekijä saattaa olla se aikuinen, jolle nuori kokee voivansa kertoa häntä askarruttavat asiat. Aiheina muun muassa nuoren isot elämänmuutokset, kiusaamistilanteet, yksinäisyys ja kaverisuhteet.

Koulunuorisotyöntekijän luokse nuori pääsee helposti ja nopeasti ilman ajanvarausta. Koulunuorisotyöntekijä osaa tilanteen vaatiessa ohjata nuoren esimerkiksi koulukuraattorin luokse.

4.7 Huoltamo-/Lataamotoiminta

Huoltamo on oppilashuollon järjestämää teemallista välituntisin tai koulupäivän päättymisen jälkeistä toimintaa. Toimintaan osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Huoltamotoiminta on matalankynnyksen yhteisöllistä oppilashuoltotoimintaa.

Huoltamotoimintaa järjestää yleensä yhteisöllisestä oppilashuoltoryhmästä koostuva tiimi, johon voi kuulua kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja ja koulunuorisotyöntekijä. Varsinaiseen Huoltamon toteutukseen voi osallistua vaihtuva porukka aina sen mukaan, kenellä voisi olla paras ote aiheesta. Aihealueesta riippuen mukana voi olla myös joku tiimin ulkopuolinen esim. opo tai vaikka jalkautuva nuorisotyö.

Huoltamossa on joka kerta joku vaihtuva hyvinvointiin liittyvä teema, johon nuoret pääsevät tutustumaan toiminnallisten pisteiden kautta. Aiheina voi olla itsetunto, ulkonäköpaineet, päihteet, sosiaaliset suhteet, sukupuolen moninaisuus jne. Keskustelua johdattamassa on muutama yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän jäsen. Lisäksi Huoltamossa voidaan tarjota mehua ja keksejä.

Esimerkki

Lukuvuoden ensimmäinen Huoltamo voisi olla teemalla Oppilashuolto tutuksi. Tämän Huoltamon aikana voi oppilaat voivat tutustua pelillisesti oppilashuollon jäseniin. Heille esitellään Huoltamotoimintaa ja kerätään toiveita lukuvuoden teemoista. Näistä teemoista valitaan sitten lukuvuoden muut Huoltamoteemat.

Suosittu teema on vuosittain ollut stressin hallinta. Siihen liittyen Huoltamossa on järjestetty esimerkiksi lyhyttä ohjattua rentoutusta, interaktiivinen stressilelunäyttely, stressiseinä, johon oppilaat ovat saaneet purkaa stressin aiheitaan ja työpaja, jossa pohditaan, millä tavoin stressiä voi helpottaa. Oppilaat ovat voineet halutessaan ottaa mukaan myös psykologin kokoaman vinkkilistan stressin hallintaan liittyen. Koulunuorisotyöntekijä on aina Huoltamon jälkeen lähettänyt Wilman kautta huoltamokirjeen kaikille oppilaille, jossa koostetaan Huoltamon sisältö ja esimerkiksi jaetaan hyviä vinkkejä aiheen tiimoilta.

5. Yhteisöllinen oppilashuoltotyö

Koulunuorisotyöntekijä on ryhmän aktiivinen toimija, joka tuo ryhmässä esille ajankohtaisia nuoruuden ilmiöitä. Ohjaajat, jotka toimivat osan työstään vapaa-ajan sektorilla, ovat linkki koulun ja vapaa-ajan välillä. Näin ollen he voivat kertoa alueella tapahtuvista nuorten koontumista ja mahdollista ryhmäilmiöistä huomioiden niiden vaikutukset koulutyöskentelyyn. Ryhmädynamiikan asiantuntijuus näkyy niin oppilashuoltoryhmän työskentelyssä kuin sen ulkopuolellakin koulun arjessa ja nuorten vapaa-ajalla. Koulunuorisotyöntekijän yhteisöllinen työote ja ryhmien kanssa työskentely mahdollistaa laajan tiedon koulun oppilasryhmässä.

5.1 Moniammatillinen oppilashuoltotyö (yksilökohtainen oppilashuoltotyö)

Koulunuorisotyöntekijä voidaan kutsua tarvittaessa moniammatilliseen oppilashuoltoryhmään (oppilas – huoltaja). Koulunuorisotyöntekijällä saattaa jossain tapauksissa olla oppilaan tilanteesta kokonaisvaltainen kuva. Oppilas on saattanut kääntyä ongelmissaan ensimmäisenä koulunuorisotyöntekijän puoleen. Tilannetta selvittäessä koulunuorisotyöntekijä on lähtenyt viemään asiaa eteenpäin koulun oppilashuoltoväelle/huoltajalle ja ehkä myös tehnyt oppilaasta lastensuojeluilmoituksen.

6 Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Koulunuorisotyöntekijä saattaa olla yhteydessä oppilaan huoltajiin esimerkiksi tilanteessa, jossa selvitetään kiusaamista tai oppilaiden välisiä riitatilanteita. Yhteistyö voi tapahtua Wilman kautta, puhelimitse tai oppilaspalaverissa. Lisäksi yhteistyötä voi olla luokkakohtaisesti vanhempainiltojen yhteydessä.

7 Toiminnalliset/yhteisölliset vanhempainillat (kesto kaksi tuntia)

Toiminnallisissa vanhempainilloissa on yleensä mukana yhden luokan oppilaat ja huoltajat. Illassa käsiteltävät teemat on kerätty oppilailta, huoltajilta, opettajilta tai yhteisölliseltä oppilashuoltoryhmältä. Luokanvalvoja huolehtii illan infosta koteihin. Toiminnallisten vanhempainiltojen vetovastuu on yleensä yhteisöllisellä oppilashuoltoryhmällä. Illassa on mukana myös luokanvalvoja.

Esimerkki

Tarvitaan viisi erillistä tilaa rasteille. Toiminnallista harjoitetta varten esim. aulatila voisi toimia. Luokkatilat käyvät pohdintaa vaativille rasteille hyvin, kunhan tuolit sijoitetaan niin, että kaikki näkevät toisensa. Aloitus 15 min. nuoret ja huoltajat omissa ryhmissään. Koulun henkilökunta aloittaa huoltajien kanssa ja nuorisotyöntekijät nuorten kanssa.

Huoltajien aloituksessa kerrotaan esiin nousseista teemoista ja miksi tällaiseen vanhempainiltaan on päädytty. Kerrotaan lyhyesti, miten ilta etenee ja että huoltajien rooli ryhmässä on innostaminen/kannustaminen, keskustelun herättäminen ilman valmiiden vastausten tarjoamista. Jos rastilla ei ole rastivastaavaa, tulee toimia ohjeiden mukaan. Pitää painottaa sitä, että kellonajat ovat tarkkoja, ettei ilta veny. Lyhentää/pidentää ei saa, muuten rastit ruuhkautuvat ja keskustelu kärsii. Yhden rastin kesto on 20 minuuttia.

Nuorten aloituksessa kerrotaan myös käytänteet illan suhteen. Painotetaan, että he tuntevat koulun ja auttavat ryhmää menemään oikeaan paikkaan. Oppilaista muodostetaan neljä ryhmää, jonka jälkeen huoltajat jakautuvat ryhmiin niin, että saman perheen jäsenet eivät ole samassa ryhmässä. Jokaiselle ryhmälle jaetaan paperia ja kynä ja valitaan aikuisista sihteeri, joka kirjaa tarvittaessa ryhmän tuotokset ylös.

Esimerkkejä teemoista

- Sosiaalinen media
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
- Nuorten vapaa-aika ja päihteet
- Yhteistoiminnallinen rasti
- Erilaisuuden arvostaminen/hyväksyminen
- Itsetunnon vahvistaminen
- Kaverisuhteet (kiusaaminen).

Lopetus n. 30 min. nuoret ja huoltajat yhdessä. Keskustellaan esille nousseista asioista ja rastiin nostamista ajatuksista. Mikäli keskustelua ei synny, voidaan keskustelua ohjata esim. pohtimalla ryhmien toimivuutta; miten yhteistyö sujui, tuntuiko ryhmäjako hyvältä jne.

Toiminnallista vanhempainiltakonseptia voi käyttää myös yhteishakuun liittyen.

Aiheita

- Oman polun vahvistaminen ja löytäminen (ammattihaaveet)
- Itsenäistyminen ja rahankäyttö
- Opintuki ja sen hakeminen
- Uuden edessä - omatoiminen opiskelu (ryhmästä yksilöksi) vastuu omista opinnoista.

8 Yhteishakuun liittyvä toiminta

Ysien ammatinvalinnan pikatreffit

Koululle pyydetään koulun oppilaiden huoltajia ja/sekä koulun entisiä oppilaita kertomaan omasta ammatistaan. Oppilailta voi etukäteen kysyä mistä ammanteista he ovat kiinnostuneet ja yrittää saada heidän toiveidensa mukaisia ammattikuntia koululle. Oppilaat miettivät omon tunnin

etukäteen kysymyksiä, joita haluavat ”ammattilaisille” esittää. Kysymykset kannattaa kirjata ylös ja ottaa kysymyspatteristo ja muistiinpanovälineet pikatreffeille mukaan.

Koulun koosta ja oppilaiden määrästä riippuen voi joutua hankkimaan useamman saman ammattikunnan edustajan. Pikatreffit voidaan toteuttaa luokkakohtaisesti tai jakaen oppilaat oman kiinnostuksensa mukaan ryhmiin. Ammattikuntien edustajat voidaan ryhmitellä ammattialojen perustella tai kaikki voivat olla kaikkien haastateltavina.

Koululta tarvitaan iso tila ja sinne pöytiä ja tuoleja. Ammattien edustajat istuvat paikoillaan ja oppilaat liikkuvat. Jokaisella oppilaalla on neljä minuuttia aikaa esittää kysymyksenä ja siirtyä sitten eteenpäin. Yhden aikuisen tulee siis toimia kellokallena. Pikatreffien valmistelussa ja toteutuksessa voivat olla mukana oppilaanohjaaja, koulunuorisotyöntekijä ja opettajat. Ikävä kyllä on täysin mahdotonta saada kaikkien oppilaiden toiveita täytettyä. Lisäksi menetelmä vaatii ison kartoitustyön ja viestittelyn ennen kuin pikatreffit pystytään toteuttamaan. Onnistuneet treffit taas vahvistavat oppilaiden ajatusta omasta ammatinvalinnasta ja siitä onko ala ja sen vaatimukset juuri hänelle sopivat.

9 Lahden nuorisopalveluiden tilattavat teemapaketit

Mediaprässi

5.-luokkalaisista alkaen, n. 20 hengen ryhmälle 4 ohjaajaa, kesto 90 min.

Mediaprässi on menetelmä medialukutaidon käsittelemiseen. Alun perin se suunniteltiin ohjattavaksi teematuntina peruskoulun 8.-luokkalaisista alkaen, mutta osoitti pian toimivuutensa jo 5.-luokkalaisten kanssa. Teematunnilla käydään läpi pienissä ryhmissä mihin asioihin ja tiedonlähteisiin mediassa voisi luottaa ja mihin ei. Mediaprässille on tehty jatko-osa Mediapässi, joka puskee syvemmälle nettikäyttämisen maailmaan. Suositeltavaa on Prässin ohjaaminen ensin. Teematuntien harjoitteita voi toki yhdistellä ja räätälöidä ryhmälle sopivan tunnin.

Käsiteltävät aiheet

- Totuus klikkiuutisten takana
- Sananvapauden rikkomukset
- Eri medioiden näkökulmat
- Kuvan vaikutus uutisoinnissa

- Oman materiaalin julkaisemisen haasteet
- Tekijänoikeudet
- Sosiaalisen median kompastuskivet.

Mediapässi

5.-luokkalaisista alkaen, n. 20 hengen ryhmälle 4 ohjaajaa, kesto 75 min.

Mediapässi on Lahden nuorisopalveluiden nuorisotiedotuksen medialukutaitoa käsittelevän Mediaprässi-teematunnin jatko-osa. Mediapässi puskee syvemmälle nettikiusaamisen ja nettikäyttäytymisen käsittelyyn. Käsiteltävät asiat ovat Mediaprässiä haastavampia, joten suositeltavaa on Mediaprässin ohjaaminen ryhmälle ensin. Teematuntien rasteja voi toki yhdistellä keskenään.

Käsiteltävät aiheet

- Älä kuvaa kaverin hätää – sopimattoman materiaalin kuvaaminen ja levitys
- Minustako sometähti? – sisällöntuottamisen sudenkuopat
- Nettikiusaaminen
- Haitalliset netti-ilmiot
- Vihapuhe ja sen vaikutukset.

Kesäduuniblues

8.-luokkalaisista alkaen, n. 20 hengen ryhmälle 3–4 ohjaajaa, kesto 90 min.

Kesäduuniblues käy läpi koko kesätyöprosessin työn etsimisestä työtodistuksen saamiseen. Teematunti on suunniteltu erityisesti ensimmäisiä kesätöitä hankkiville nuorille, mutta se toimii myös kokeneempien kanssa. Erityisesti haastattelusimulaattori on saanut nuorilta kiitosta.

Käsiteltävät aiheet

- Erilaiset kesätyöt ja työntekijän ominaisuudet
- Työelämän sanastoa
- Työpaikkailmoitukseen tutustuminen

- Hakemuksen laatimisen mokat ja onnistumiset
- Nuoren CV:n sisältö
- Haastatteluun valmistautuminen
- Ryhmähaastattelusimulaatio
- Työelämän säännöt, nuoren työntekijän oikeudet.

Rahakramppi

8.-luokkalaisista alkaen, 4–5 ohjaajaa, jokaisella rastilla omansa, kesto 90 min.

Rahakramppi on Lahden nuorisopalveluiden nuorisotiedotuksen pelimäinen menetelmä nuoren itsenäisestä rahankäytöstä. Nuoret tekevät päätöksiä ryhmissä, joiden tulee selvittää kuukauden ajan opiskelijan tuloilla. Menetelmän tavoitteena on antaa esimakua elämästä opiskelijana ja osoittaa, että pienellä rahalla tulee toimeen tekemällä järkeviä valintoja.

Käsiteltävät aiheet

- Opiskelijan tulot
- Vuokra-asuminen, asunnon valitseminen
- Fiksut valinnat ruokaostoksilla
- Vapaa-ajan rahankäyttö
- Yllättävät tulot ja menot
- Säästäminen
- Pikalainat, luottotiedot, tupakkalaskuri.

Virhearvio

8.-luokkalaisista alkaen, n. 20 hengen ryhmälle 1–2 ohjaajaa, kesto 90 min.

Virhearvio pakohuonemainen oppitunti, jossa ratkaisemalla kuusi haastavaa tehtävää voi ennaltaehkäistä kuvitteellisen auto-onnettomuuden. Jokainen tehtävä kertoo yhden onnettomuudessa vaarassa olevan nuoren tarinan ja heidän asenteestaan liikenteessä.

Käsiteltävät aiheet

- Turvavyön käytön tärkeys ja irralliset esineet ajoneuvossa
- Liikenne ja päihteidenkäyttö
- Erilaiset korvaukset ja virhemaksut
- Kännykänkäyttö liikenteessä
- Toiminta onnettomuuspaikalla
- Ylinopeus ja liikojen riskien ottaminen.

Teemapaketit omaan käyttöön ja lisätietoja

Lisätietoja teemapaketeista antaa Jarno Koskelainen, Lahden kaupungin nuorisopalvelut/Nuorisotiedotus, p. 050 383 6462 tai jarno.koskelainen@lahti.fi. Teemapaketteihin eli itsenäistä rahankäyttöä käsittelevään Rahakramppiin, kesätöiden hakemista treenaavaan Kesäduunibluesiin, medialukutaitoa harjoittavaan Mediaprässiin ja sosiaalista nettikäyttäytymistä ruotivaan Mediapässiin pääsee tutustumaan [Google Driven](#) kautta.